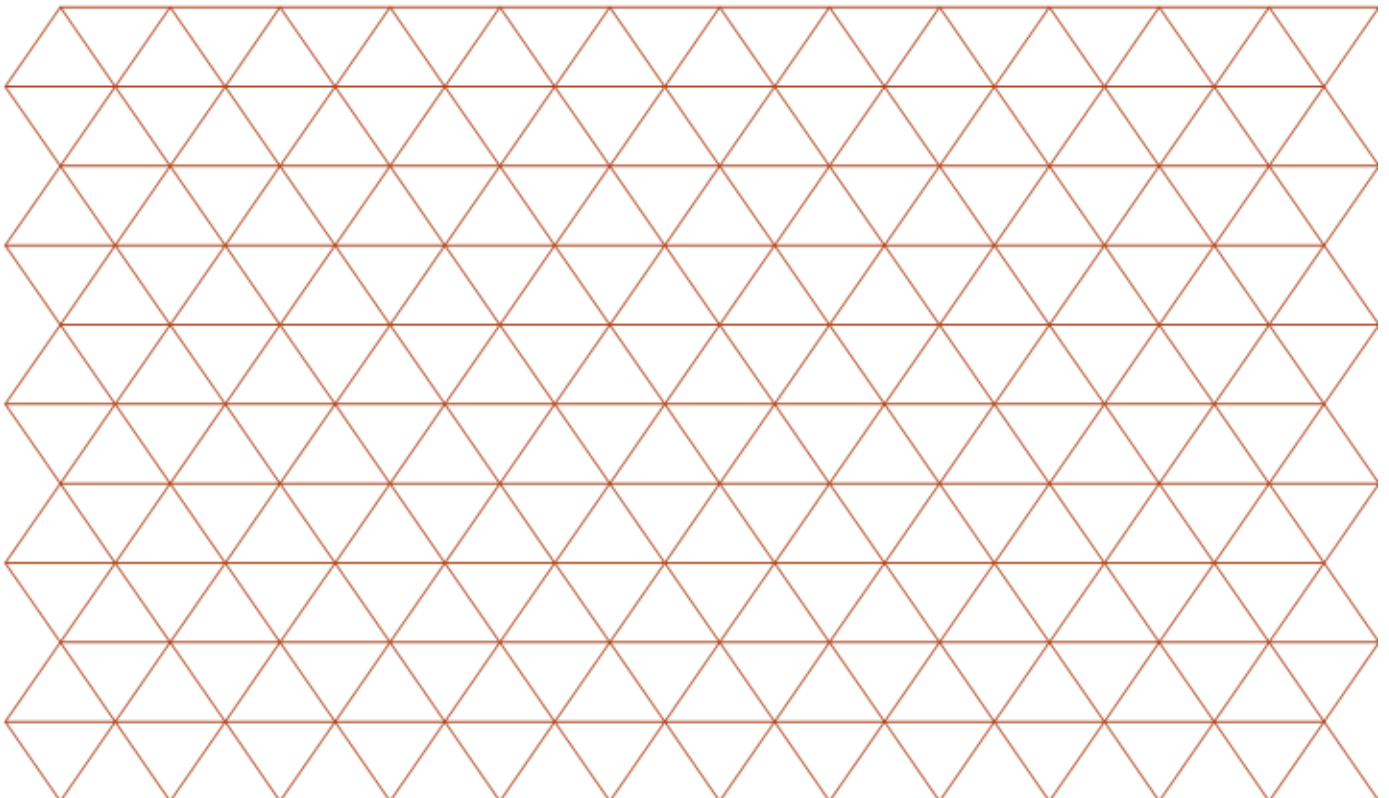

Pedagogisk personal i skola och vuxenutbildning

Läsåret 2021/22

**Sveriges officiella
statistik**

Publikationen finns att ladda ner som kostnadsfri
PDF från Skolverkets webbplats:

www.skolverket.se/publikationer

Dokumentdatum: 2022-03-31

Diarienummer: 2022:276

Skolverket, Stockholm 2022

Innehåll

Sammanfattning	4
Bakgrund	5
Om pedagogisk personal	5
Om statistiken över pedagogisk personal	6
Antalet lärare i skola och vuxenutbildning	9
Antalet lärare i olika skolformer	9
Lärartäthet	10
Könsfördelningen bland lärarna	11
Lärarnas utbildning och erfarenhet	13
Andel lärare med legitimation och behörighet	13
Behörighet inom olika ämnen	15
Modersmåslärare	19
Speciallärare och specialpedagoger	21
Annan pedagogisk personal	22
Läroassistenter	22
Studiehandledare på modersmål	23
Rektorer	23
Studie- och yrkesvägledare	24
Statistikredovisningen på Skolverkets webbplats	26

Sammanfattning

Här sammanfattar vi statistiken över pedagogisk personal i skola och vuxenutbildning. Statistiken publiceras också i tabeller på Skolverkets webbplats. Där finns dessutom kvalitetsdeklarationer för den officiella statistiken.

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/>

- Antalet lärare i skolväsendet fortsätter att öka något och är, omräknat till heltidstjänster, 139 000 läsåret 2021/22. Jämfört med läsåret 2020/21 har antalet lärare ökat med motsvarande knappt 1 procent.
- Förskoleklassen har fortsatt högst andel behöriga lärare och förskollärare, drygt 86 procent. Även inom gymnasieskolan är andelen behöriga lärare relativt hög. I grundskolan och gymnasieskolan är enbart 14 respektive 19 procent av lärarna behöriga.
- I grundskolan är andelen lärare med legitimation med behörighet i minst ett av sina undervisningsämnen 71,0 procent. Det är i nivå med föregående läsår då andelen behöriga lärare var 71,1 procent. Lärarbehörigheten är fortsatt högre i kommunala grundskolor jämfört med fristående grundskolor. I kommunala grundskolor är 72 procent av lärarna behöriga, i de fristående är motsvarande siffra 64 procent.
- Högst andel behöriga lärare i grundskolan finns det i ämnena svenska, matematik, franska och idrott och hälsa. Lägst andel är det i ämnena teknik, svenska som andraspråk och slöjd.
- I gymnasieskolan är andelen lärare med legitimation med behörighet i minst ett av sina undervisningsämnen 83,5 procent. Det är en ökning jämfört med föregående läsår då andelen behöriga lärare var 82,4 procent. Även i gymnasieskolan är andelen behöriga lärare i kommunala skolor fortsatt högre än i fristående skolor. I kommunala skolor är nära 87 procent av lärarna behöriga jämfört med drygt 75 procent av lärarna i fristående skolor.
- Högst andel behöriga lärare i gymnasieskolan finns det i ämnena historia, svenska och biologi med 89 till 92 procent behöriga lärare. Lägst andel är det i ämnena svenska som andraspråk, 47 procent, och teknik, 55 procent.
- Antalet som har en tjänst som lärarassistent läsåret 2021/22 är 4 800 personer, vilket motsvarar 3 500 heltidstjänster. Antalet heltidstjänster har ökat med 200, eller med motsvarande 6 procent, jämfört med föregående läsår. Mellan läsåren 2017/18 och 2021/22 har antalet lärarassistenter ökat med närmare 1 800 heltidstjänster vilket innebär en fördubbling under femårsperiod.

Bakgrund

I det här avsnittet ger vi en kortfattad överblick av de yrkeskategorier som samlas in i statistiken om pedagogisk personal samt vilka skolformer som statistiken avser. Vi beskriver även hur uppgiftsinsamlingen går till samt jämförbarheten över tid.

Om pedagogisk personal

Statistiken innehåller individuppgifter om olika kategorier av pedagogisk personal.

Lärare

Den som leder undervisningen i skolväsendet är lärare eller förskollärare. Huvudregeln är att endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen.¹ Exakt vad som krävs för behörighet att bedriva viss undervisning anges i förordningen (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare.

Undantag från legitimations- och behörighetskravet finns för undervisning som avser modersmål, yrkesämnen på gymnasial nivå och vissa kurser i kommunal vuxenutbildning.² Även lärare vid skolor som bedriver annan undervisning på engelska än språkundervisning samt lärare vid fristående skolor med waldorf-pedagogisk inriktning är undantagna legitimations- och behörighetskravet.³

Speciallärare och specialpedagoger

Speciallärare är lärare som arbetar med elever som är i behov av särskilt stöd. Detsamma gäller specialpedagoger, men dessa har till skillnad från specialläraren oftast en mer handledande roll.

Rektorer

Det pedagogiska arbetet vid en förskole- eller skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Benämningen ska förbehållas den som har en anställning som rektor.⁴

Rektorer ska enligt skollagen ha pedagogisk insikt. Denna pedagogiska insikt ska de ha skaffat sig genom både utbildning och erfarenhet.⁵ Det finns inget krav på att utbildningen och erfarenheten är inriktad mot den skolform eller de årskurser som rektorn ansvarar för. Det går inte att säga med säkerhet att rektorer som

¹ 2 kap. 13 § skollagen (2010:800).

² 2 kap. 18 § andra stycket skollagen.

³ 2 kap. 17 § skollagen.

⁴ 2 kap. 9 § skollagen.

⁵ 2 kap. 11 § skollagen.

saknar en lärarutbildning inte uppfyller kravet på pedagogisk insikt genom utbildning.

Studie- och yrkesvägledare

Elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses.⁶ För att få anställas utan tidsbegränsning för studie- och yrkesvägledning ska den sökande ha en utbildning avsedd för sådan verksamhet.⁷

Annan pedagogisk personal

Till personalgruppen annan pedagogisk personal räknas i Skolverkets statistik den personal som har pedagogiska uppgifter och som arbetar med elevgrupper (fler än en elev). Det kan exempelvis vara lärarassistenter, elevassistenter, studiehandledare på modersmål och fritidsledare.

Lärarassistenter

Det finns inga formella utbildnings- eller kompetenskrav för yrkesrollen lärarassistent, utan det är upp till respektive rektor att avgöra vilken kompetens som krävs för att få anställning som sådan.

Studiehandledare på modersmål

Studiehandledning på modersmål är en stödinsats inom skolan. Det finns dock inte några krav angivna i skollagen eller i någon förordning när det gäller vilken utbildning eller kompetens en studiehandledare ska ha.

Om statistiken över pedagogisk personal

Här presenterar vi statistik över pedagogisk personal i skolformerna⁸

- förskoleklass,
- grundskola,
- grundsärskola,
- specialskola,
- sameskola (redovisas i statistiken för grundskolan),
- gymnasieskola,
- gymnasiesärskola,
- kommunal vuxenutbildning (komvux).⁹

Om inget annat anges avser de redovisade uppgifterna antalet tjänstgörande personer omräknat till heltidstjänster.

⁶ 2 kap. 29 § skollagen.

⁷ 2 kap. 30 § skollagen.

⁸ Statistiken omfattar alltså inte hela skolväsendet. Personal i fritidshem och öppen fritidsverksamhet ingår i samma statistikinsamling men redovisas tillsammans med elevstatistiken för fritidshem. Personal i förskola, pedagogisk omsorg och öppen förskola ingår i en annan insamling och redovisas separat.

⁹ Skolformen kommunal vuxenutbildning omfattar komvux på grundläggande nivå och gymnasial nivå, komvux som särskild utbildning på grundläggande nivå och gymnasial nivå samt komvux i svenska för invandrare.

Statistiken presenteras utifrån de olika yrkeskategorierna, kön, huvudmannatyp, skolform och undervisningsämne¹⁰. Ytterligare uppgifter finns tillgängliga på Skolverkets webbplats.

Här redovisar vi andel lärare med legitimation och behörighet för minst ett av sina undervisningsämnena. Vidare redovisar vi andel lärare med legitimation och behörighet per aktuellt undervisningsämne. I statistiken över andelen lärare med legitimation och behörighet ingår endast lärare som undervisar i ämnena med legitimationskrav, vilket betyder att lärarkategorier som är undantagna från legitimationskravet inte är inräknade.

I förskoleklassen redovisas andel lärare och förskollärare med legitimation och behörighet för förskoleklass.

När vi presenterar statistiken i löpande text avrundas sifferuppgifter till tre informationsbärande siffror. Det betyder till exempel att 136 703 lärare anges som 137 000 lärare och att 13 128 lärare anges som 13 100 lärare. Alla beräkningar utgår dock från icke avrundade uppgifter.

Insamling av uppgifter

Statistiken över pedagogisk personal ingår i Sveriges officiella statistik och avser pedagogisk personal den 15 oktober eller närliggande vardag. Skolverket begär in uppgifter från skolenheter via Statistiska centralbyrån (SCB). Statistikinsamlingen avser samtliga aktiva skolenheter den 15 oktober.

I årets undersökning har uppgifter samlats in från cirka 7 400 skolenheter i Sverige och omfattar skolformer från förskoleklass och uppåt.

Uppgifter om lärarnas och förskollärarnas behörighet har hämtats från Skolverkets förskolläraryrkes- och lärarlegitimationsregister.¹¹

Med lärare som har pedagogisk högskoleexamen avses lärare som har lärarexamen, förskolläraryrkesexamen eller fritidspedagogexamen och som fått examensbevis utfärdad. Uppgifter om lärarnas utbildning hämtas från SCB:s universitet- och högskoleregister samt från SCB:s register över befolkningens utbildning.¹²

Jämförbarhet över tid

Inom den kommunala vuxenutbildningen ingår från och med läsåret 2012/13 inte längre personal verksam vid enskilda utbildningsanordnare i måttet över antal heltidstjänster.

¹⁰ I gymnasieskolan är det endast möjligt att redovisa andelen behöriga lärare inom ett begränsat antal av ämnena. I gymnasieskolan finns det drygt 270 ämnen, varav 30 vanliga ämnen eller så kallade bilaga 4-ämnen, 40 så kallade vissa ämnen och drygt 200 yrkesämnen. Eftersom det är för många ämnen för att rapporteringen av pedagogisk personal ska vara hanterbar för gymnasieskolenheterna samlas endast ett urval av 21 så kallade bilaga 4-ämnen, som ingår i de flesta nationella program, in som enstaka ämnen till registret över pedagogisk personal. Eftersom det endast går att matcha undervisningsämnena som samlas in som enstaka ämnen med ämnesbehörigheter i förskolläraryrkes- och lärarlegitimationsregistret, är det enbart möjligt att redovisa andelen behöriga lärare i de ämnena som samlas in som enstaka ämnen.

¹¹ Alla lärare och förskollärare som har fått legitimation utfärdad till och med den 10 februari 2022 omfattas.

¹² Alla lärare och förskollärare som har tagit ut sin examen senast den 30 juni 2021 omfattas.

Uppgifterna för förskoleklassen är enbart jämförbara för de senaste läsåren eftersom definitionerna för personalkategorierna är mer specificerade från och med läsåret 2017/18.

För gymnasieskolan redovisas sedan läsåret 2017/18 två olika mått för andelen lärare med legitimation och behörighet i minst ett undervisningsämne: exklusive respektive inklusive lärare för introduktionsprogrammen. Här använder vi måttet exklusive lärare för introduktionsprogrammen för gymnasieskolan, eftersom det måttet även är jämförbart över en längre tid.

Studiehandledare på modersmål och lärarassistenter specificeras i insamlingen och särredovisas sedan läsåren 2016/17 respektive 2017/18. Tidigare ingick de enbart i kategorin annan pedagogisk personal men redovisas nu även som egna yrkeskategorier.

Angående rektorer tydliggjorde vi i insamlingen för läsåret 2018/19 att enbart en rektor per skolenhet får rapporteras in.

Från och med läsåret 2019/20 inkluderar inte statistiken personal inom utbildning vid folkhögskola som motsvarar kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (i enlighet med 24 kap. 11–15 §§ skollagen). Läsåret 2018/19 var 213 personer (motsvarande 168 heltidstjänster) verksamma som lärare inom sådan utbildning.

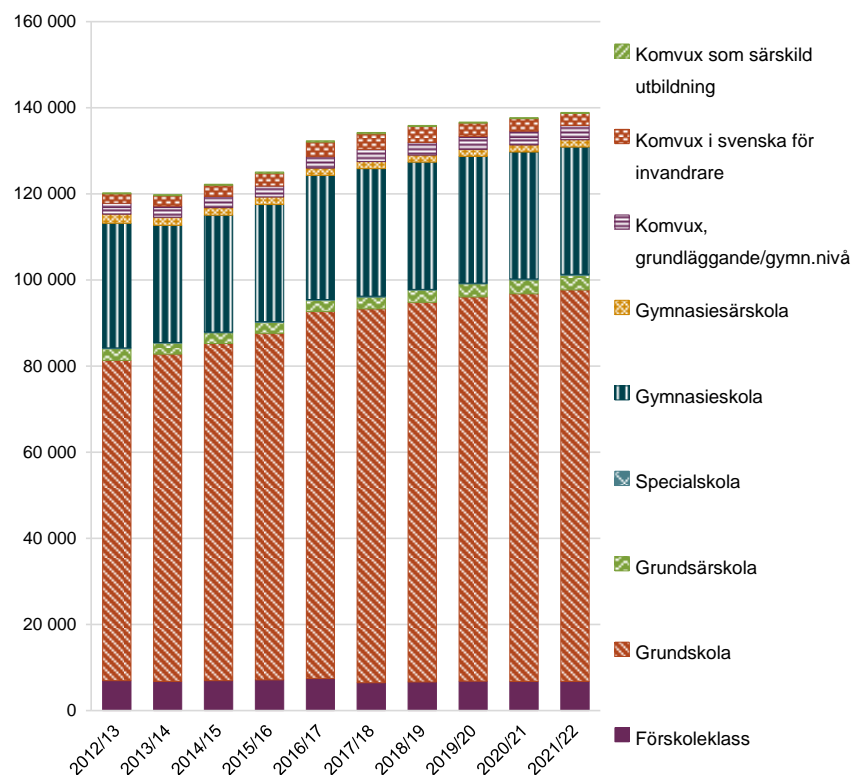
Antalet lärare i skola och vuxenutbildning

Här presenterar vi uppgifter om antalet lärare i olika skolformer samt hur antalet lärare har förändrats över tid. Vi redovisar också hur lärartätheten ser ut per skolform samt lärarnas könsfördelning inom de olika skolformerna.

Antalet lärare i olika skolformer

Läsåret 2021/22 tjänstgör totalt 139 000 lärare, omräknat till heltidstjänster, i de aktuella skolformerna. Det innebär att antalet lärare fortsätter att öka, även om förändringen jämfört med föregående läsår är relativt marginell. Jämfört med 2020/21 har antalet heltidstjänster ökat med knappt 1 procent. I diagram 1 visas utvecklingen av antalet lärare, omräknat till heltidstjänster, inom de olika skolformerna i skola och vuxenutbildning under de senaste tio läsåren.

Diagram 1. Antal lärare (omräknat till heltidstjänster) i skola och vuxenutbildning läsåren 2012/13–2021/22

Källa: Förskoleklass, Personal, tabell 2A för samtliga läsår. Grundskola, Personal, tabell 4A för samtliga läsår. Grundsärskola, Personal, tabell 3A för samtliga läsår. Specialskola, Personal, tabell 4 för samtliga läsår. Gymnasieskola, Personal, tabell 4A för samtliga läsår. Gymnasiesärskola, Personal, tabell 3A för samtliga läsår. Komvux, Personal, tabell 4A för samtliga år. Komvux i svenska för invandrare, Personal, tabell 4A för samtliga läsår. Komvux som särskild utbildning, Personal, tabell 4A för samtliga läsår.

Uppgifterna för kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå är exklusive lärare hos extern utbildningsanordnare.

Det finns flest lärare i grundskolan med 91 000 lärare. Näst flest finns det i gymnasieskolan, där antalet lärare är 29 500. Jämfört med föregående läsår har antalet lärare i grundskolan ökat med cirka 1 procent, medan antalet lärare i gymnasieskolan är relativt oförändrat. Sett över en längre tidsperiod har antalet lärare ökat tydligt, särskilt i grundskolan där antalet lärare har ökat med 22 procent sedan 2012/13. Under samma period har antalet lärare i gymnasieskolan ökat med närmare 2 procent.

Lärartäthet

I tabell 1 redovisas utvecklingen av antalet elever i förhållande till antalet lärare, det vill säga lärartätheten.

Tabell 1. Antal elever per lärare (heltidstjänster), per skolform läsåren 2017/18–2021/22.

Skolform	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Förskoleklass	18,4	18,5	18,0	18,3	18,1
Grundskola	12,1	12,1	12,2	12,2	12,2
Grundsärskola	3,9	3,9	4,1	4,2	4,3
Gymnasieskola	11,7	11,9	12,1	12,2	12,3
Gymnasiesärskola	3,7	3,7	3,8	4,0	3,9
Specialskola	3,0	3,3	3,2	3,1	3,2
Komvux som särskild utbildning	14,4	15,5	15,1	15,1	15,5
Komvux, grund/gymn. nivå ¹⁾	14,0	13,5	14,7	13,6	..
Komvux i svenska för invandrare ¹⁾	22,5	22,2	24,6	23,9	..

Källa: Förskoleklass, Personal, tabell 2A för samtliga läsår. Grundskola, Personal, tabell 2 för samtliga läsår. Grundsärskola, Personal, tabell 3A för samtliga läsår. Gymnasieskola, Personal, tabell 2 för samtliga läsår. Gymnasiesärskola, Personal, tabell 3A för samtliga läsår. Specialskola, Personal, tabell 2 för samtliga läsår. Komvux som särskild utbildning, Personal, tabell 2 för samtliga läsår. Komvux, Personal, tabell 2 för samtliga läsår. Komvux i svenska för invandrare, Personal, tabell 2 för samtliga läsår.

1) Uppgifter för läsåret 2021/22 publiceras senare i år.

Uppgifterna för kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå är exklusive lärare hos extern utbildningsanordnare.

Antalet elever per lärare skiljer sig åt mellan skolformerna. Lärartätheten är högst i specialskolan, gymnasiesärskolan och grundsärskolan där antalet elever per lärare är mellan 3,2–4,3 läsåret 2021/22. I både grund- och gymnasieskolan är motsvarande siffra 12,2 elever per lärare respektive 12,3 elever per lärare. Lärartätheten inom förskoleklassen är lägre, 18,1 elever per lärare, liksom lärartätheten inom den kommunala vuxenutbildningen.¹³

Jämfört med föregående läsår har lärartätheten ökat något i förskoleklassen och gymnasiesärskolan. I grundsärskolan, gymnasieskolan, specialskolan och komvux som särskild utbildning har lärartätheten minskat något. I grundskolan är

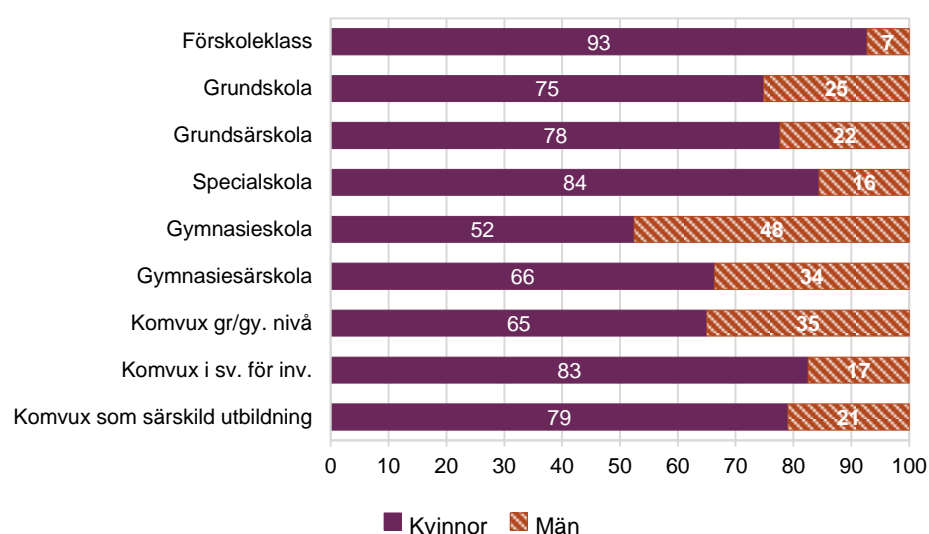
¹³ För den kommunala vuxenutbildningen redovisas lärartätheten för läsåret 2020/21.

lärartätheten oförändrad jämfört med läsåret innan. Under de senaste fem läsåren har lärartätheten ökat i förskoleklassen. I grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, specialskolan och komvux som särskild utbildning har lärartätheten minskat.

Könsfördelningen bland lärarna

Diagram 2 beskriver andelen kvinnor respektive män bland lärarna i de olika skolformerna under läsåret 2021/22.

Diagram 2. Könsfördelning (andel i procent) bland tjänstgörande lärare per skolform läsåret 2021/22.

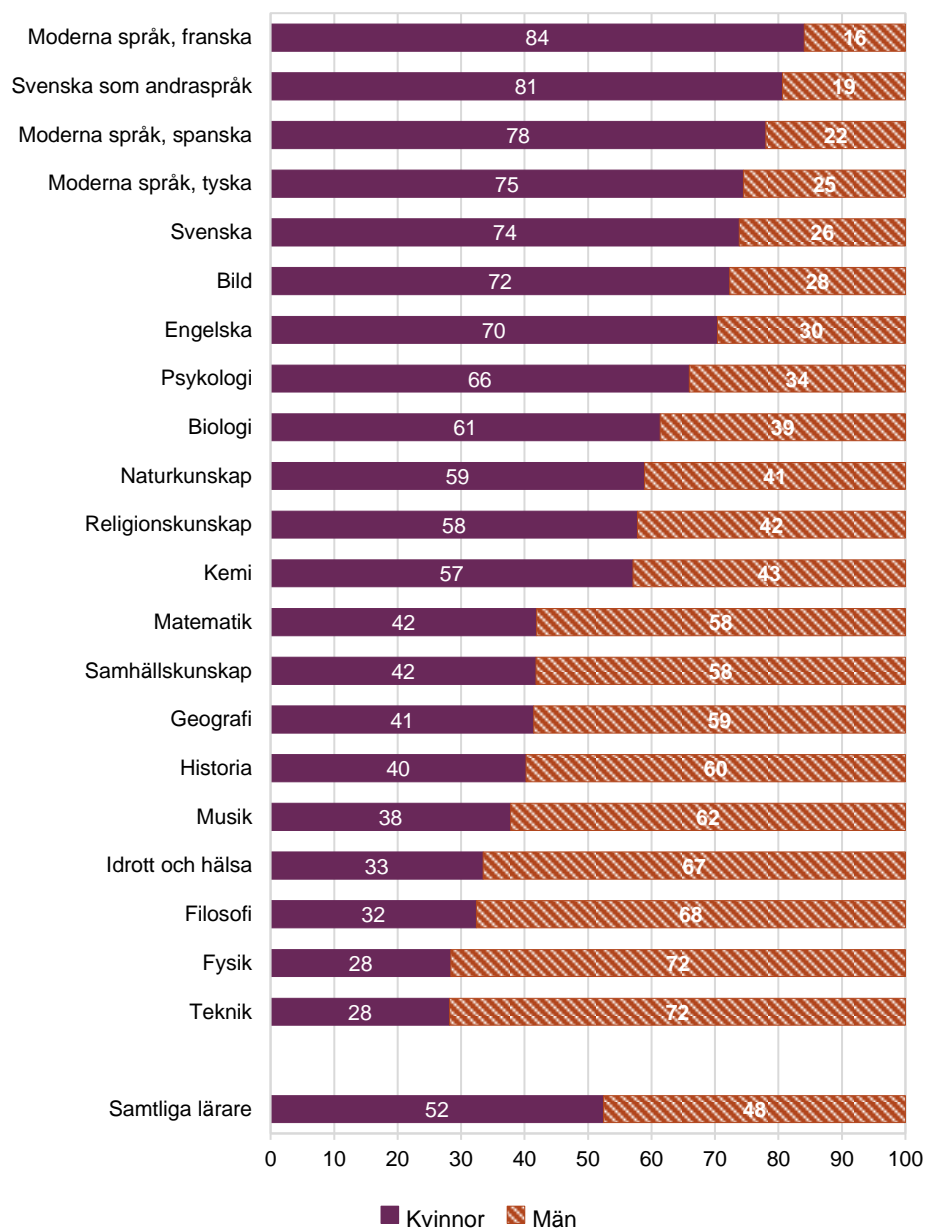

Källa: Förskoleklass, Personal, tabell 2A för läsåret 2021/22. Grundskola, Personal, tabell 3 för läsåret 2021/22. Grundsärskola, Personal, tabell 3A för läsåret 2021/22. Specialskola, Personal, tabell 3 för läsåret 2021/22. Gymnasieskola, Personal, tabell 3 för läsåret 2021/22. Gymnasiesärskola, Personal, tabell 3A för läsåret 2021/22. Komvux, Personal, tabell 3 för läsåret 2021/22. Komvux i svenska för invandrare, Personal, tabell 3 för läsåret 2021/22. Komvux som särskild utbildning, Personal, tabell 3 för läsåret 2021/22.

Kvinnorna är i majoritet bland lärarna i samtliga skolformer, med undantag för gymnasieskolan där könsfördelningen bland lärarna totalt sett är jämn. Andelen kvinnliga lärare tenderar att vara större ju yngre elever som skolformerna riktar sig till. I förskoleklassen är 93 procent av lärarna kvinnor, medan motsvarande andel bland lärarna i gymnasieskolan är 52 procent.

I gymnasieskolan skiljer sig könsfördelningen bland lärarna mellan olika ämnen, även om könsfördelningen för gymnasieskolan som helhet är relativt jämn. Diagram 3 på nästa sida visar könsfördelningen bland lärarna i 21 olika ämnen som är gemensamma för de flesta programmen i gymnasieskolan.

Diagram 3. Könsfördelning (andel i procent) bland tjänstgörande lärare i gymnasieskolan per ämne läsåret 2021/22.

Källa: Gymnasieskolan, Personal, tabell 5A för läsåret 2021/22.

I likhet med tidigare läsår är en hög andel av de lärare i gymnasieskolan som undervisar i språkämnen, bild och psykologi, kvinnor medan en majoritet av lärarna i teknik, fysik, filosofi och idrott och hälsa är män.

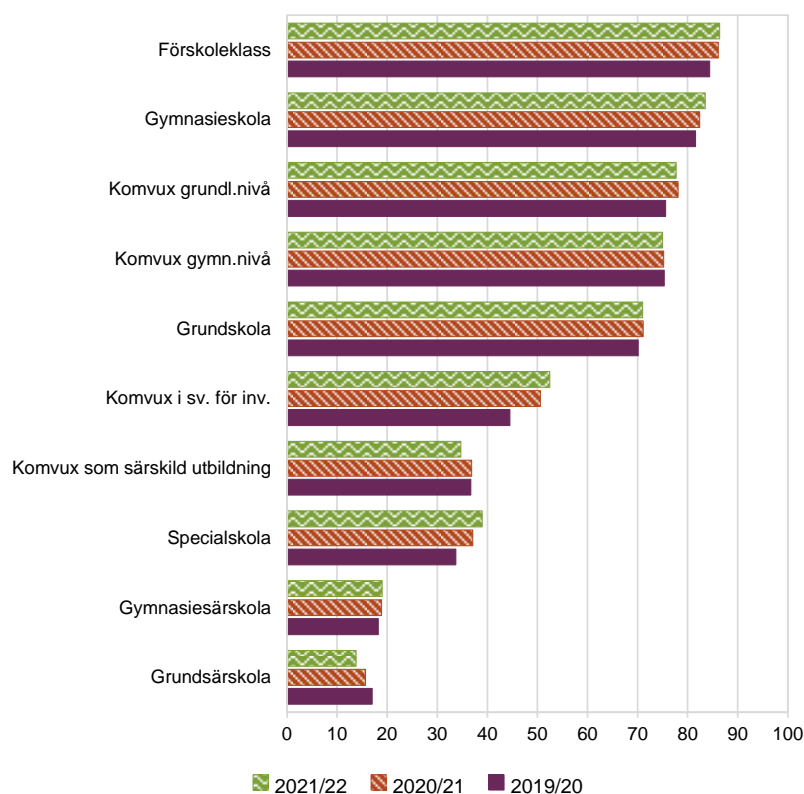
Lärarnas utbildning och erfarenhet

Här redovisar vi uppgifter om andelen lärare med legitimation och behörighet i minst ett av sina undervisningsämnen för respektive skolform under de senaste tre läsåren. Vi beskriver också skillnader i andelen behöriga lärare efter typ av huvudman i grundskolan och gymnasieskolan samt hur lärarnas behörighet skiljer sig mellan olika ämnen. Här presenterar vi även statistik om modersmållärare samt om speciallärare och specialpedagoger.

Andel lärare med legitimation och behörighet

Andelen lärare med legitimation med behörighet i minst ett undervisningsämne varierar mellan de olika skolformerna. I diagram 4 visas andelen lärare med legitimation och behörighet i minst ett av sina undervisningsämnen för respektive skolform under de senaste tre läsåren.

Diagram 4. Andelen lärare (omräknat i heltidstjänster) med legitimation och behörighet i minst ett undervisningsämne per skolform läsåren 2019/20–2021/22.

Källa: Förskoleklass, Personal, tabell 3 för samtliga läsårs. Grundskolan, Personal, tabell 8 för samtliga läsårs. Grundsärskolan, Personal, tabell 5 för samtliga läsårs. Specialskolan, Personal, tabell 5 för samtliga läsårs. Gymnasieskolan, Personal, tabell 8A för samtliga läsårs. Gymnasiesärskolan, Personal, tabell 5 för samtliga läsårs. Komvux, Personal, tabell 6 för samtliga läsårs. Komvux i svenska för invandrare, Personal, tabell 5 för samtliga läsårs. Komvux som särskild utbildning, Personal, tabell 5 för samtliga läsårs.

Uppgifterna för gymnasieskolan är exklusive lärare på introduktionsprogram. Uppgifterna för kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå är exklusive lärare hos extern utbildningsanordnare.

Det är fortsatt förskoleklassen som har högst andel behöriga lärare och förskollärare, drygt 86 procent. Därefter följer gymnasieskolan med drygt 83 procent behöriga lärare och komvux på grundläggande och gymnasial nivå där 78 respektive 75 procent av lärarna är behöriga. I grundskolan är 71 procent av lärarna behöriga i minst ett av sina undervisningsämnen. I grundsärskolan och gymnasiesärskolan är enbart 14 respektive 19 procent av lärarna behöriga.

Som diagram 4 visar har andelen lärare med legitimation och behörighet i minst ett undervisningsämne per skolform varierat under de tre senaste läsåren. I förskoleklassen, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, specialskolan och komvux i svenska för invandrare har andelen behöriga lärare ökat lite för varje läsår sedan 2019/20. I grundsärskolan, komvux på grundläggande nivå och gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning har andelen behöriga lärare minskat något jämfört med föregående år. I grundskolan är andelen behöriga lärare i nivå med föregående läsår.

Generellt sett är behörigheten högre bland lärare med kommunal huvudman än bland lärare med enskild huvudman. Tabell 2 visar andelen lärare med legitimation och behörighet i minst ett undervisningsämne i grundskolan och gymnasieskolan per kommunal respektive enskild huvudman under de senaste sju läsåren.

Tabell 2. Andel lärare (omräknat till heltidstjänster) med legitimation och behörighet i minst ett undervisningsämne i grundskolan och i gymnasieskolan, totalt och per kommunal och enskild huvudman läsåren 2015/16–2021/22.

	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Grundskolan totalt	72,7	71,4	71,4	70,5	70,1	71,1	71,0
Kommunal huvudman	74,1	72,6	72,4	71,5	71,2	72,2	72
Enskild huvudman	62,5	62,3	63,4	63,1	62,5	63,5	64,2
Gymnasieskolan totalt	79,1	79,6	80,6	81,4	81,6	82,4	83,5
Kommunal huvudman	81,1	81,5	83,7	84,7	84,9	85,4	86,9
Enskild huvudman	73,5	73,8	72,6	72,9	73	75	75,4

Källa: Statistik från skolverket.se. Grundskolan – Personalstatistik med behörighet – per ämne och kategori, läsåren 2015/16–2021/22. Gymnasieskolan – Personalstatistik med behörighet – per ämne och kategori, läsåren 2015/16–2021/22. Grundskolan, Personal, tabell 8A-C för läsåren 2020/21–2021/22. Gymnasieskolan, Personal, tabell 8A-C för läsåren 2020/21–2021/22.

Uppgifterna för gymnasieskolan är exklusive lärare på introduktionsprogram.

Som tabellen visar är andelen lärare i grundskolan med legitimation och behörighet i minst ett undervisningsämne nästan 8 procentenheter högre bland lärare med kommunal huvudman än bland lärare med enskild huvudman.

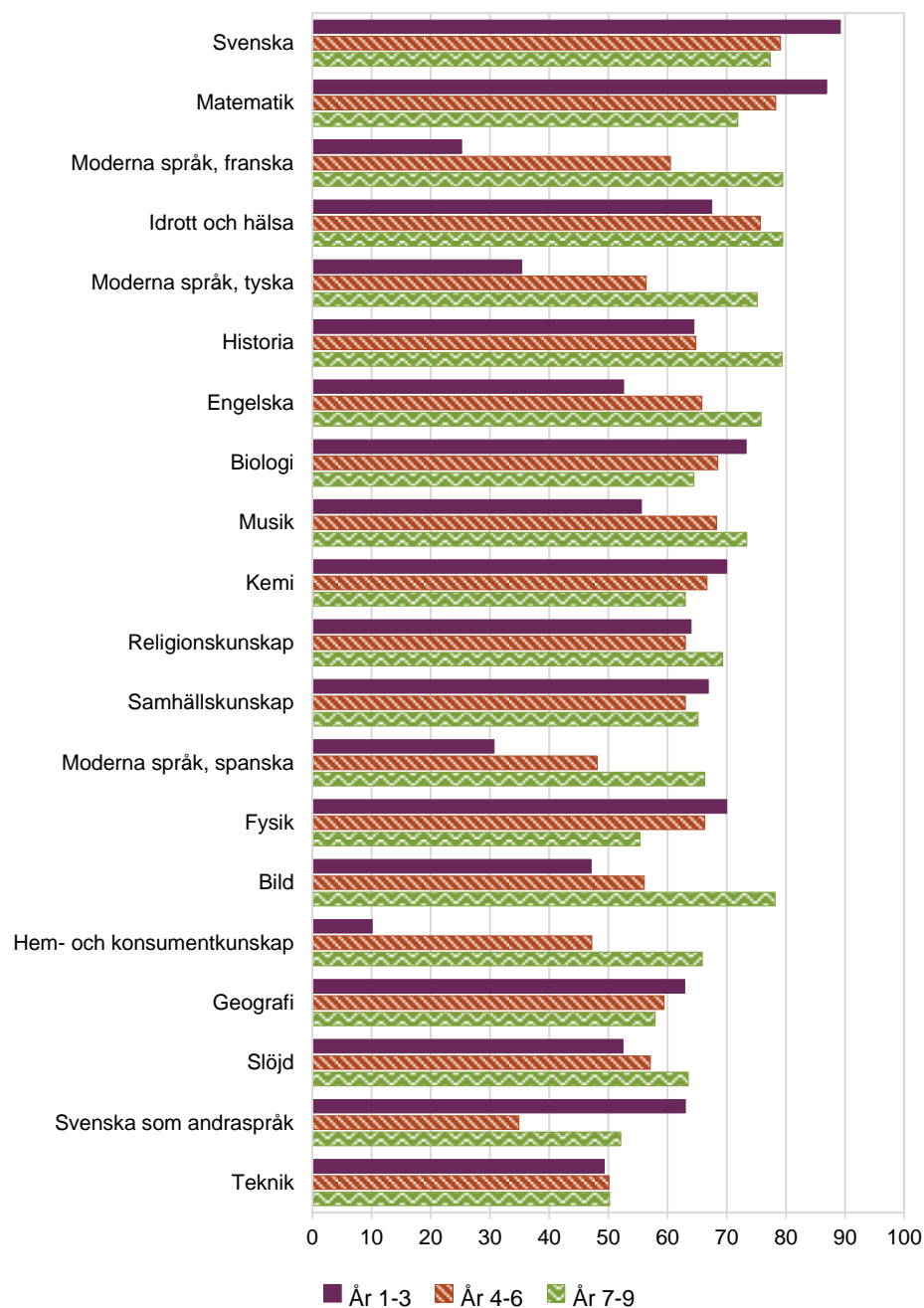
Skillnaden är något mindre jämfört med föregående läsår eftersom andelen behöriga lärare i fristående grundskolor har ökat medan andelen behöriga lärare i kommunala grundskolor har minskat något.

Även i gymnasieskolan är andelen lärare med legitimation och behörighet i minst ett undervisningsämne högre bland lärare med kommunal huvudman än bland lärare med enskild huvudman. Jämfört med föregående läsår har andelen behöriga gymnasielärare ökat, framför allt i kommunala gymnasieskolor, vilket har bidragit till att skillnaden i behörigheten bland lärare med kommunal huvudman och lärare med enskild huvudman har ökat från 10 till drygt 11 procentenheter.

Behörighet inom olika ämnen

Andelen behöriga lärare skiljer sig åt i grundskolan mellan olika ämnen och stadier. I diagram 5 på nästa sida redovisas andelen behöriga lärare per undervisningsämne och stadium sorterat i fallande ordning efter de ämnen som har högst andel behöriga lärare totalt sett i grundskolan. Samma lärare kan undervisa i flera ämnen och redovisas i sådant fall för samtliga undervisningsämnen som läraren är behörig för.

Diagram 5. Andelen tjänstgörande lärare (procent, omräknat till heltidstjänster) med behörighet per undervisningsämne och stadium i grundskolan läsåret 2021/22.

Källa: Grundskolan, Personal, tabell 8 för läsåret 2021/22.

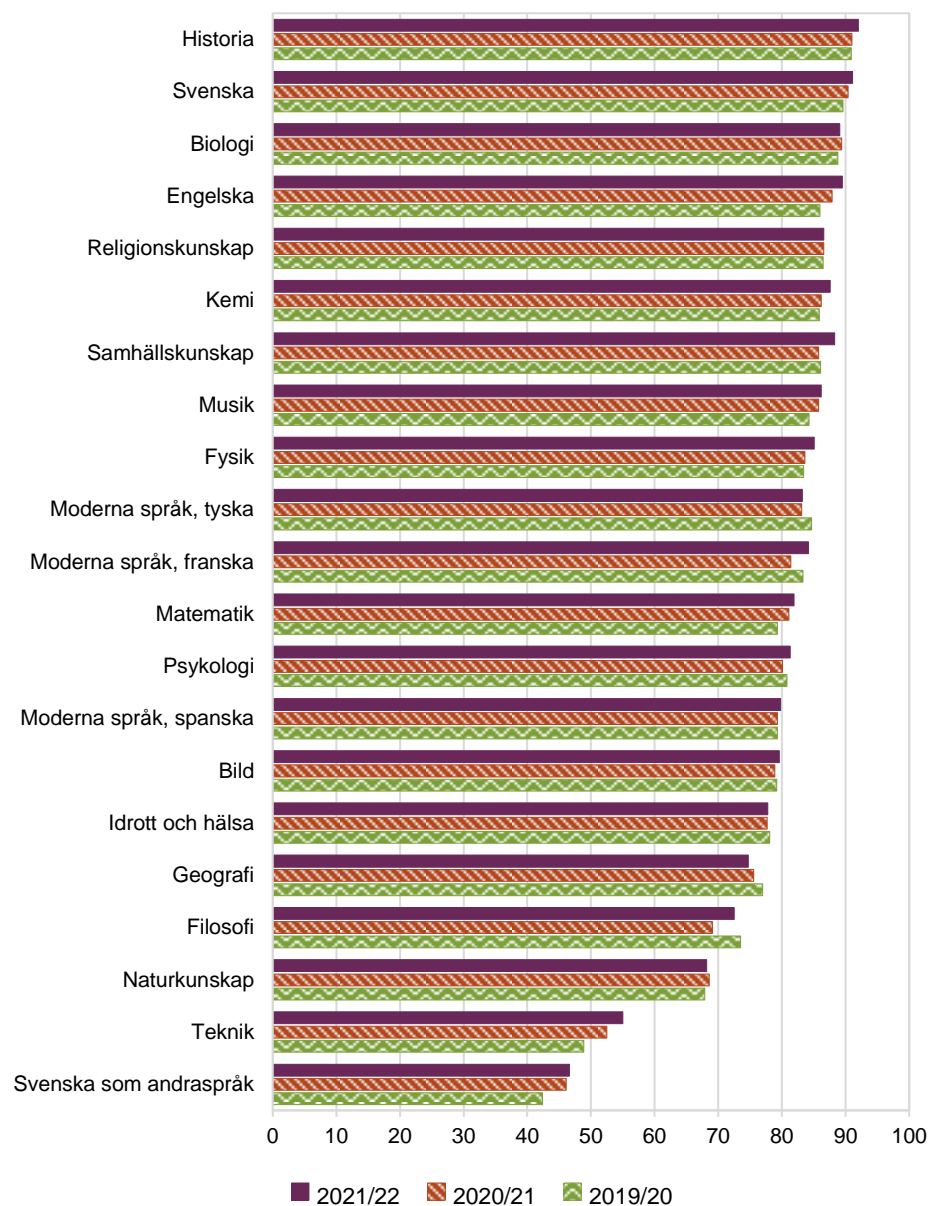
I grundskolan är behörigheten generellt högre bland lärare som undervisar i de lägre årskurserna. De ämnen som har den högsta andelen behöriga lärare i det aktuella undervisningsämnet totalt i grundskolan är svenska, matematik, franska och idrott och hälsa. De ämnen som har den lägsta genomsnittliga andelen lärare med behörighet i det aktuella undervisningsämnet är teknik, svenska som andraspråk och slöjd.

Jämfört med föregående läsår har andelen lärare med behörighet minskat i merparten av undervisningsämnena. Som mest har andelen behöriga lärare

minskat i hem- och konsumentkunskap med nära 3 procentenheter. I svenska som andraspråk, tyska och slöjd har andelen behöriga lärare minskat med 1 till 1,5 procentenheter. I spanska, franska, musik, engelska, teknik, idrott och hälsa och svenska har andelen behöriga lärare ökat något. Andelen lärare med behörighet har ökat som mest i spanska med 2 procentenheter. Inom matematik är andelen lärare med behörighet på samma nivå som föregående läsår.

Även i gymnasieskolan skiljer sig andelen behöriga lärare mellan olika ämnen. Diagram 6 på nästa sida visar andelen lärare i gymnasieskolan med behörighet per undervisningsämne sorterat efter de ämnen som har högst andel behöriga lärare. Samma lärare kan undervisa i flera ämnen och redovisas i sådant fall för samtliga undervisningsämnen som läraren är behörig för.

Diagram 6. Andelen tjänstgörande lärare (procent, omräknat i heltidstjänster) med behörighet per undervisningsämne i gymnasieskolan (exklusive introduktionsprogram) läsåren 2019/20–2021/22.

Källa: Gymnasieskolan, Personal, tabell 8A för läsåren 2019/20–2021/22.

De ämnen som har den högsta andelen behöriga lärare är historia, svenska och biologi. Av lärarna som undervisar i dessa ämnen är 89 till 92 procent behöriga i respektive ämne. De ämnen som har lägst andel behöriga lärare är svenska som andraspråk och teknik. I dessa ämnen är 47 respektive 55 procent av lärarna behöriga.

Under de tre senaste läsåren har andelen behöriga lärare ökat något för varje läsår i ämnena teknik, svenska i andraspråk, engelska, matematik, musik, kemi, fysik, svenska samt historia. I geografi har andelen behöriga lärare däremot minskat något för varje läsår sedan 2019/20.

Modersmåslärare

Läsåret 2021/22 tjänstgör drygt 5 900 personer som modersmåslärare inom skola och vuxenutbildning. Det motsvarar cirka 3 100 heltidstjänster, då den genomsnittliga tjänstgöringsgraden är 52 procent. Tabell 3 visar utvecklingen av antalet modersmåslärare under de senaste fem läsåren.

Tabell 3. Antalet modersmåslärare, tjänstgörande samt heltidstjänster, i skola och vuxenutbildning läsåren 2017/18–2021/22.

Läsår	Antal tjänstgörande	Antal heltidstjänster	Genomsnittlig tjänstgöringsgrad i procent (%)
2021/22	5 944	3 109	52
2020/21	6 075	3 228	53
2019/20	6 202	3 375	54
2018/19	6 189	3 374	55
2017/18	5 910	3 409	58

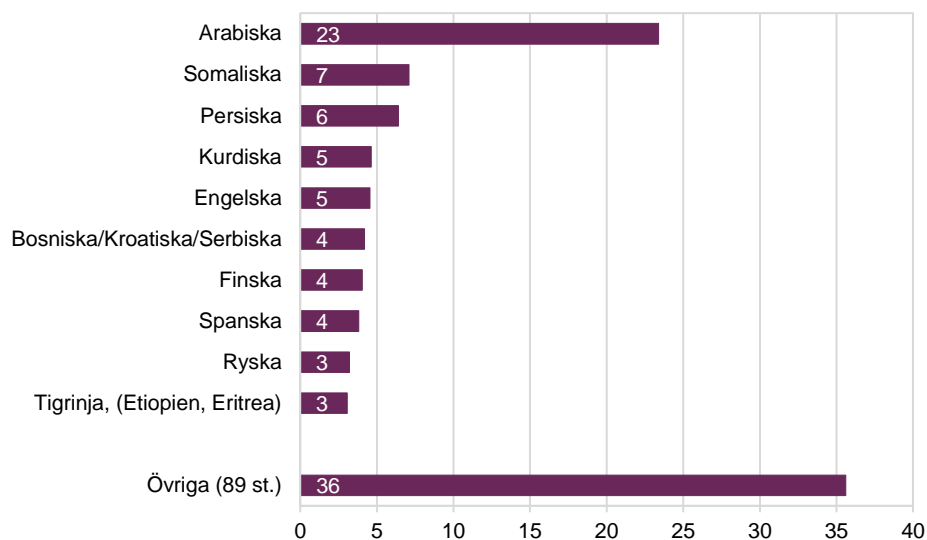
Källa: Grundskolan, Personal, tabell 1D för läsåren 2017/18–2021/22.

Efter en successiv ökning mellan åren 2017/18 och 2019/20 har antalet tjänstgörande modersmåslärare minskat under de två senaste läsåren. Även antalet modersmåslärare omräknat till heltidstjänster har minskat, liksom den genomsnittliga tjänstgöringsgraden.

Av modersmåslärarna är 69 procent kvinnor och 31 procent män. Vidare är 96 procent av modersmåslärarna födda utomlands.

Diagram 7 på nästa sida visar fördelningen av modersmåslärarna efter de tio största modersmålen. Det modersmål som har flest modersmåslärare är arabiska, följt av somaliska och persiska. 23 procent av modersmåslärarna, uttryckt i heltidstjänster, undervisar i arabiska.

Diagram 7. Andelen modersmåls lärare (procent, omräknat till heltidstjänster) efter modersmål läsåret 2021/22.

Källa: Grundskolan, Personal, Tabell 1D för läsåret 2021/22.

Lsåret 2021/22 är det 16 modersmåls lärare som undervisar i ukrainska och där samtliga undervisar i grundskolan. Det är 197 modersmåls lärare som undervisar i ryska, även de huvudsakligen i grundskolan. Cirka 30 modersmåls lärare i ryska undervisar i gymnasieskolan.

Knappt 35 procent av modersmåls lärarna har en pedagogisk högskoleexamen. Andelen modersmåls lärare som har en pedagogisk högskoleexamen skiljer sig mellan de olika modersmålen. I de tre modersmål som har flest modersmåls lärare varierar andelen modersmåls lärare med pedagogisk högskoleexamen mellan 9 och 34 procent, varav arabiska har högst andel.

I de nationella minoritetsspråken undervisar läsåret 2021/22 cirka 330 modersmåls lärare. Omräknat till heltidstjänster motsvarar det närmare 180 modersmåls lärare vilket är minskning med 4 procent jämfört med föregående läsår. Kvinnorna är i majoritet bland lärarna i de nationella minoritetsspråken, förutom i romani chib där könsfördelningen är mer jämn. Till skillnad från övriga modersmåls lärare är en större andel av modersmåls lärarna i nationella minoritetsspråk födda i Sverige.

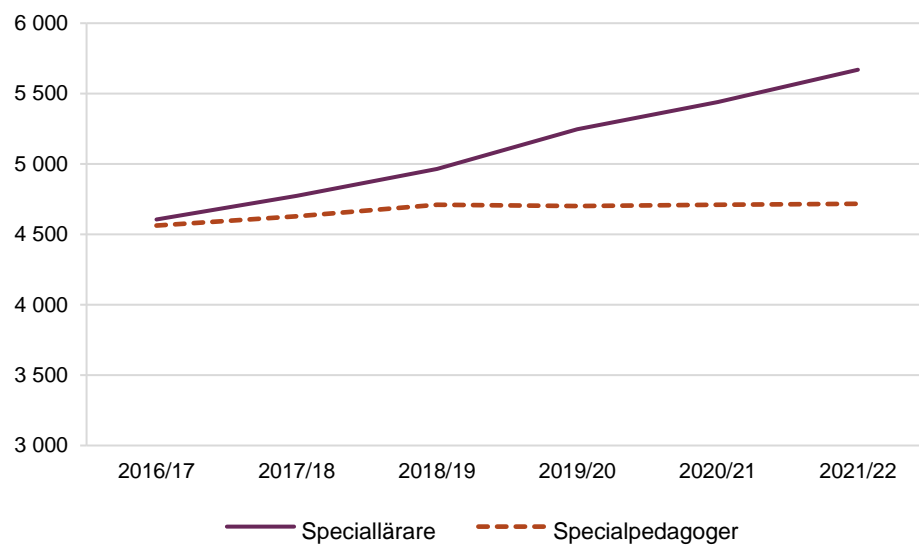
Andelen modersmåls lärare som har en pedagogisk högskoleexamen skiljer sig mellan de olika nationella minoritetsspråken. Bland modersmåls lärare som undervisar i finska, det minoritetsspråk med flest modersmåls lärare, har 56 procent en pedagogisk högskoleexamen medan motsvarande andel bland modersmåls lärarna i romani chib är 7 procent.

Speciallärare och specialpedagoger

Läsåret 2021/22 tjänstgör 6 900 speciallärare och 5 600 specialpedagoger inom skola och vuxenutbildning. Det motsvarar, omräknat till heltidstjänster, 5 700 speciallärare och 4 700 specialpedagoger. Av speciallärarna är 90 procent kvinnor och 10 procent män. Av specialpedagogerna är 92 procent kvinnor och 8 procent män.

Diagram 8 visar utvecklingen av antalet speciallärare och specialpedagoger under de senaste sex läsåren.

Diagram 8. Antal speciallärare och specialpedagoger (omräknat till heltidstjänster) i skola och vuxenutbildning läsåren 2016/17–2021/22.

Källa: Grundskola, Personal, tabell 1A för läsåren 2016/17–2021/22.

Notera den brutna y-axeln.

Som diagrammet visar har både antalet speciallärare och antalet specialpedagoger ökat under en sexårsperiod. Mellan läsåren 2016/17 och 2021/22 har antalet speciallärare ökat med 23 procent medan antalet specialpedagoger har ökat med 3 procent.

Merparten av speciallärarna och specialpedagogerna arbetar i grundskolan. Omräknat till heltidstjänster finns det motsvarande drygt 4 300 speciallärare och närmare 3 400 specialpedagoger i grundskolan. Jämfört med föregående läsår har antalet speciallärare ökat med 4 procent medan antalet specialpedagoger är oförändrat.

Annan pedagogisk personal

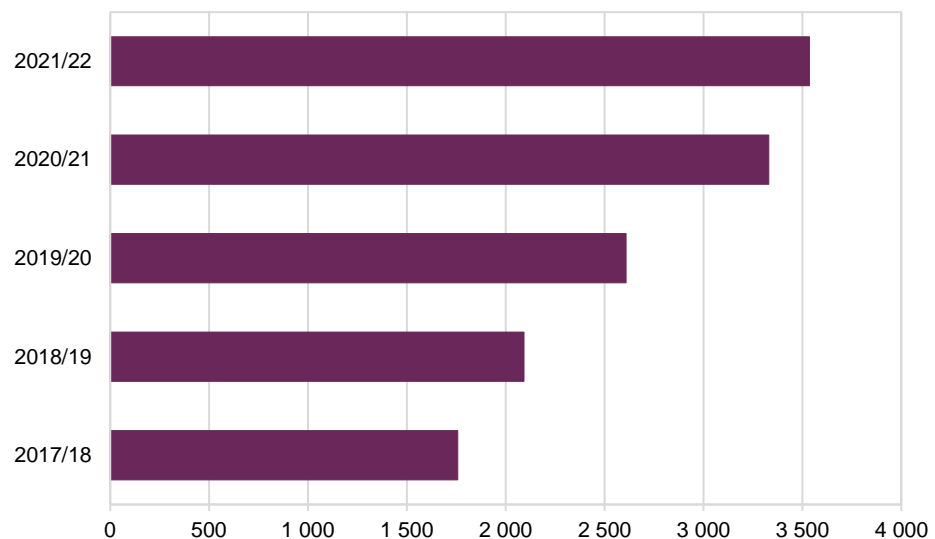
Här presenterar vi statistik om annan pedagogisk personal. Vi redovisar uppgifter om antalet lärarassistenter och antalet studiehandledare på modersmål samt hur antalet heltidstjänster har utvecklats över tid. Vi presenterar också statistik om rektorer och studie- och yrkesvägledare.

Läsåret 2021/22 tjänstgör totalt 53 100 personer som annan pedagogisk personal inom skola och vuxenutbildning. Omräknat till heltidstjänster motsvarar det 40 000 personer, vilket är en ökning med cirka 0,4 procent jämfört med föregående läsår.

Lärarassistenter

Totalt tjänstgör närmare 4 800 personer som lärarassistenter läsåret 2021/22, vilket uttryckt i heltidstjänster motsvarar 3 500 personer. Diagram 9 visar utvecklingen av antalet lärarassistenter under de senaste fem läsåren.

Diagram 9. Antal lärarassistenter (omräknat till heltidstjänster) i skola och vuxenutbildning läsåren 2017/18–2021/22.

Källa: Grundskola, Personal, tabell 1A för läsåren 2017/18–2021/22.

Antalet lärarassistenter har ökat med 200 heltidstjänster, eller med motsvarande 6 procent, jämfört med föregående läsår. Mellan läsåren 2017/18 och 2021/22 har antalet lärarassistenter ökat med närmare 1 800 heltidstjänster vilket innebär en fördubbling under femårsperiod.

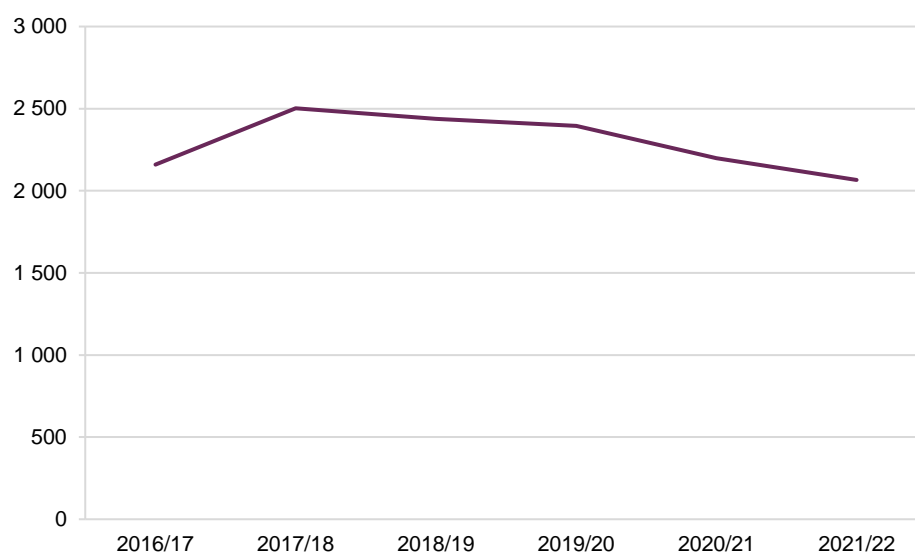
Av lärarassistenterna är 63 procent kvinnor och 37 procent män. Det är 7 procent av lärarassistenterna som har en pedagogisk högskoleexamen. Andelen lärarassistenter med en tillsvidareanställning har ökat under de senaste fem läsåren.

Läsåret 2021/22 var 67 procent tillsvidareanställda vilket kan jämföras med knappt 53 procent 2017/18.

Studiehandledare på modersmål

Läsåret 2021/22 tjänstgör drygt 4 200 personer som studiehandledare på modersmål i skola och vuxenutbildning. Det motsvarar nära 2 100 heltidstjänster då den genomsnittliga tjänstgöringsgraden är 49 procent. Diagram 10 visar utvecklingen av antalet studiehandledare på modersmål under de sex senaste läsåren.

Diagram 10. Antal studiehandledare på modersmål (omräknat till heltidstjänster) i skola och vuxenutbildning läsåren 2016/17–2021/22.

Källa: Grundskolan, Personal, tabell 1A för läsåret 2016/17 och tabell 1D för läsåren 2017/18–2021/22.

Som diagram 10 visar har antalet studiehandledare på modersmål minskat något för varje läsår sedan 2017/18. Jämfört med läsåret 2017/18 har antalet studiehandledare på modersmål minskat med 17 procent.

Cirka 63 procent av studiehandledarna är kvinnor och 37 procent är män. De modersmål där det finns flest studiehandledare är arabiska, somaliska och persiska. Det är cirka 24 procent av studiehandledarna som har en pedagogisk högskoleexamen. Andelen studiehandledare med en tillsvidareanställning har ökat under de senaste fem läsåren. Läsåret 2021/22 var 68 procent tillsvidareanställda vilket kan jämföras med knappt 47 procent 2017/18.

Rektorer

Läsåret 2021/22 tjänstgör 5 500 rektorer i skola och vuxenutbildning. Omräknat till heltidstjänster motsvarar det knappt 5 200 rektorer. Majoriteten av rektorerna återfinns inom grundskolan, motsvarande 3 500 heltidstjänster. Drygt 1 000 rektorer, uttryckt i heltidstjänster, arbetar i gymnasieskolan.

Av samtliga rektorer är närmare 68 procent kvinnor och 32 procent män. Könsfördelningen bland rektorerna varierar mellan skolformerna. I grundskolan är 71 procent av rektorerna kvinnor och 29 procent män. I gymnasieskolan är könsfördelningen däremot jämn med 57 procent kvinnor och 43 procent män.

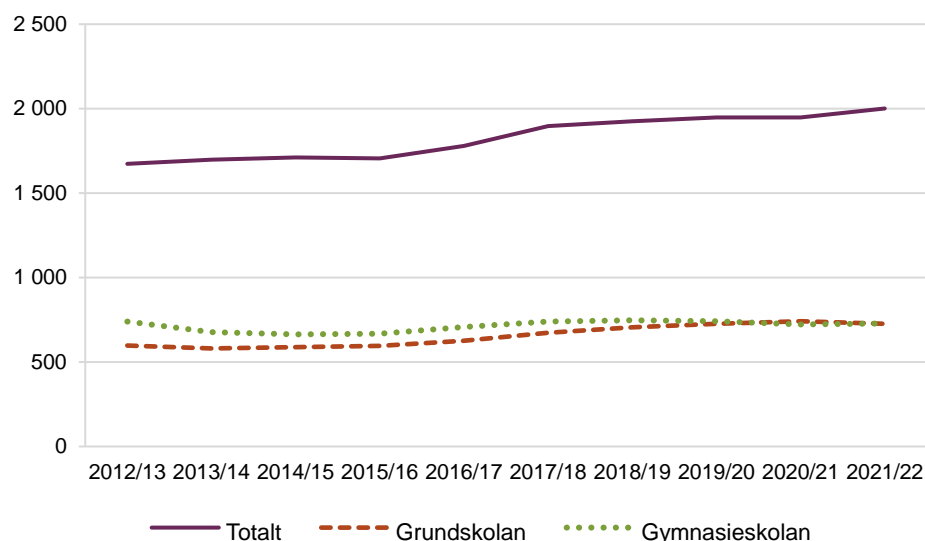
Av samtliga rektorer har 86,5 procent en pedagogisk högskoleexamen.

I genomsnitt ansvarar en rektor i grundskolan för 28 lärare medan rektorer i gymnasieskolan i genomsnitt ansvarar för något fler, drygt 30 lärare.

Studie- och yrkesvägledare

Totalt tjänstgör närmare 2 700 studie- och yrkesvägledare i skolväsendet läsåret 2021/22, vilket omräknat till heltidstjänster motsvarar 2 000 personer. Diagram 11 visar utvecklingen över antalet studie- och yrkesvägledare under de senaste tio läsåren, totalt och uppdelat på grundskolan och gymnasieskolan.

Diagram 11. Antal studie- och yrkesvägledare (omräknat till heltidstjänster) i skola och vuxenutbildning samt uppdelat på grund- och gymnasieskola läsåren 2012/13–2021/22.

Källa: Grundskolan, Personal, tabell 1 för läsåren 2012/13–2014/15 och tabell 1A för läsåren 2015/16–2021/22.

Jämfört över en tioårsperiod har det totala antalet studie- och yrkesvägledare ökat med drygt 300 heltidstjänster vilket motsvarar en ökning med 20 procent. Som diagrammet visar har antalet studie- och yrkesvägledare inom grundskolan över tid närmat sig antalet studie- och yrkesvägledare inom gymnasieskolan. Läsåret 2021/22 är det lika många studie- och yrkesvägledare som tjänstgör inom grundskolan som inom gymnasieskolan, nära 730 heltidstjänster.

Av studie- och yrkesvägledarna är 82 procent kvinnor och 18 procent män. Könsfördelningen är lika inom både grundskolan som inom gymnasieskolan. Läsåret 2021/22 har 67 procent av studie- och yrkesvägledarna en studie- och yrkesvägledarutbildning. I gymnasieskolan är det en högre andel av studie- och yrkesvägledarna som har en studie- och yrkesvägledarutbildning.

yrkesväglarna som har en studie- och yrkesväglarutbildning, 82 procent jämfört med grundskolan där motsvarande andel är 70 procent.

Statistikredovisningen på Skolverkets webbplats

De tabeller som uppgifterna är hämtade från hittar du på Skolverkets webbplats.

www.skolverket.se/skolutveckling/statistik.

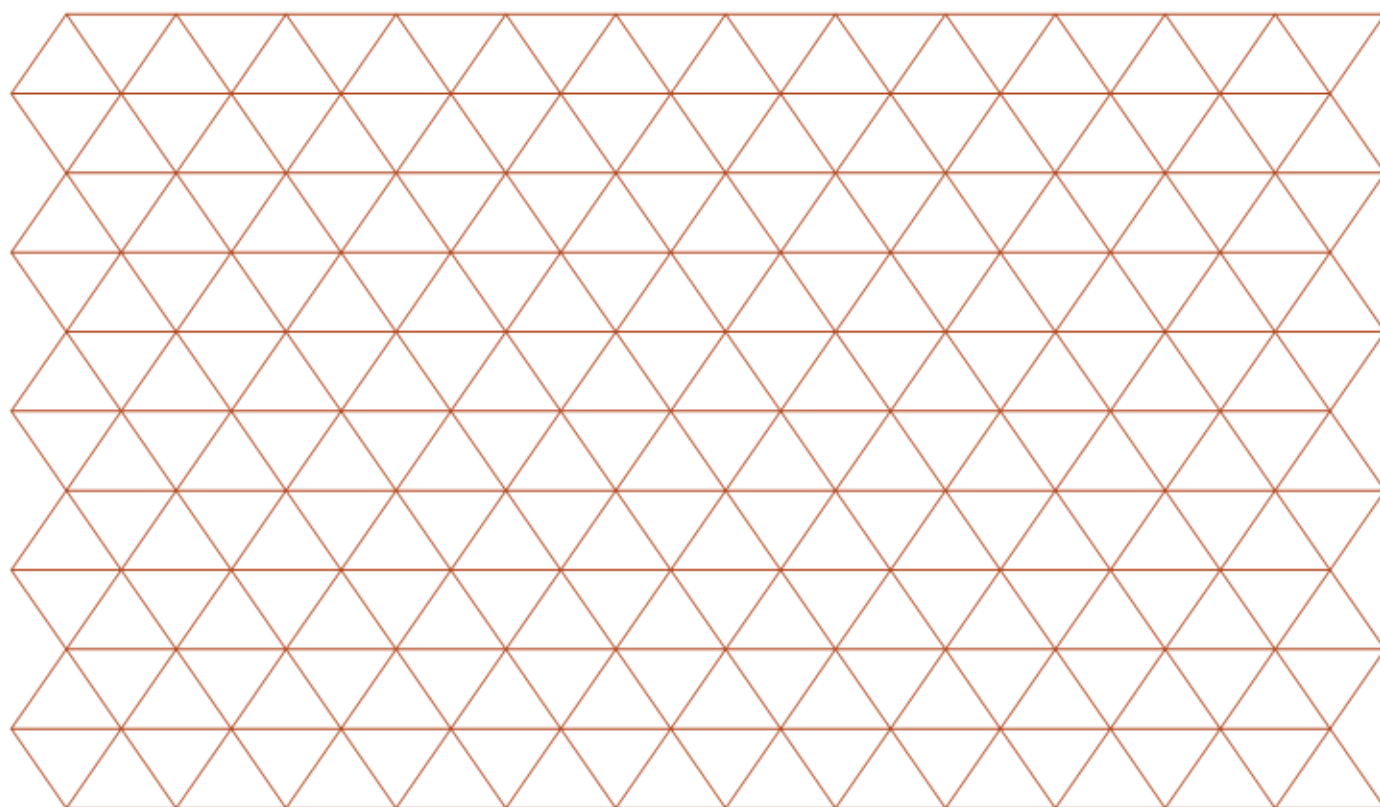
› Sök statistik › Sveriges officiella statistik › [skolform] › [statistikområde]
› [läsåår, termin, år] › [Tabell XX].

På Skolverkets webbplats redovisas statistiken för riket, län, kommuner, huvudmän och skolenheter

I kvalitetsdeklarationen för statistiken finns information om statistikens ändamål, innehåll, tillförlitlighet, aktualitet, tillgänglighet och jämförbarhet. Du hittar kvalitetsdeklarationen på Skolverkets webbplats.

www.skolverket.se/skolutveckling/statistik.

› Sök statistik › Sveriges officiella statistik › [skolform] › [statistikområde]
› [läsåår, termin, år] › [Relaterade dokument].

Skolverket

www.skolverket.se